

คู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคล

นางสาวมุกดา ยุพาเมืองปิก
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานตำแหน่งศึกษานิเทศก์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือการปฏิบัติงานในหน้าที่ ศึกษานิเทศก์ ของ นางสาวมุกดา ยูพาเมืองปัก ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้างาน วิชาและประเมินผลการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาดงภาค เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบใน การปฏิบัติงาน ให้เป็นไป อย่างมีระบบ ครอบคลุมและเกิดประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มี รายละเอียดของภาระงานที่รับผิดชอบในฐานะศึกษานิเทศก์ประกอบด้วย ภาระงานตามกรอบการ ปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาภาระงานกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ภาระ งานศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียนพระบรมธาตุดงภาค และประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงานหวังเป็น อย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบงานลักษณะคล้ายคลึงกัน

มุกดา ยูพาเมืองปัก

ศึกษานิเทศก์ สพป.ดงภาค เขต 1

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	3
แนวคิด	3
วัตถุประสงค์	3
บทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	6
แผนภูมิแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงานนิเทศติดตาม	9
Flow Chart วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา	15
Flow Chart วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาระดับชาติ	18
ผังการปฏิบัติงานโครงการอื่น ๆ	19

บทนำ

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบ การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน ได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกกระบบและ ตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

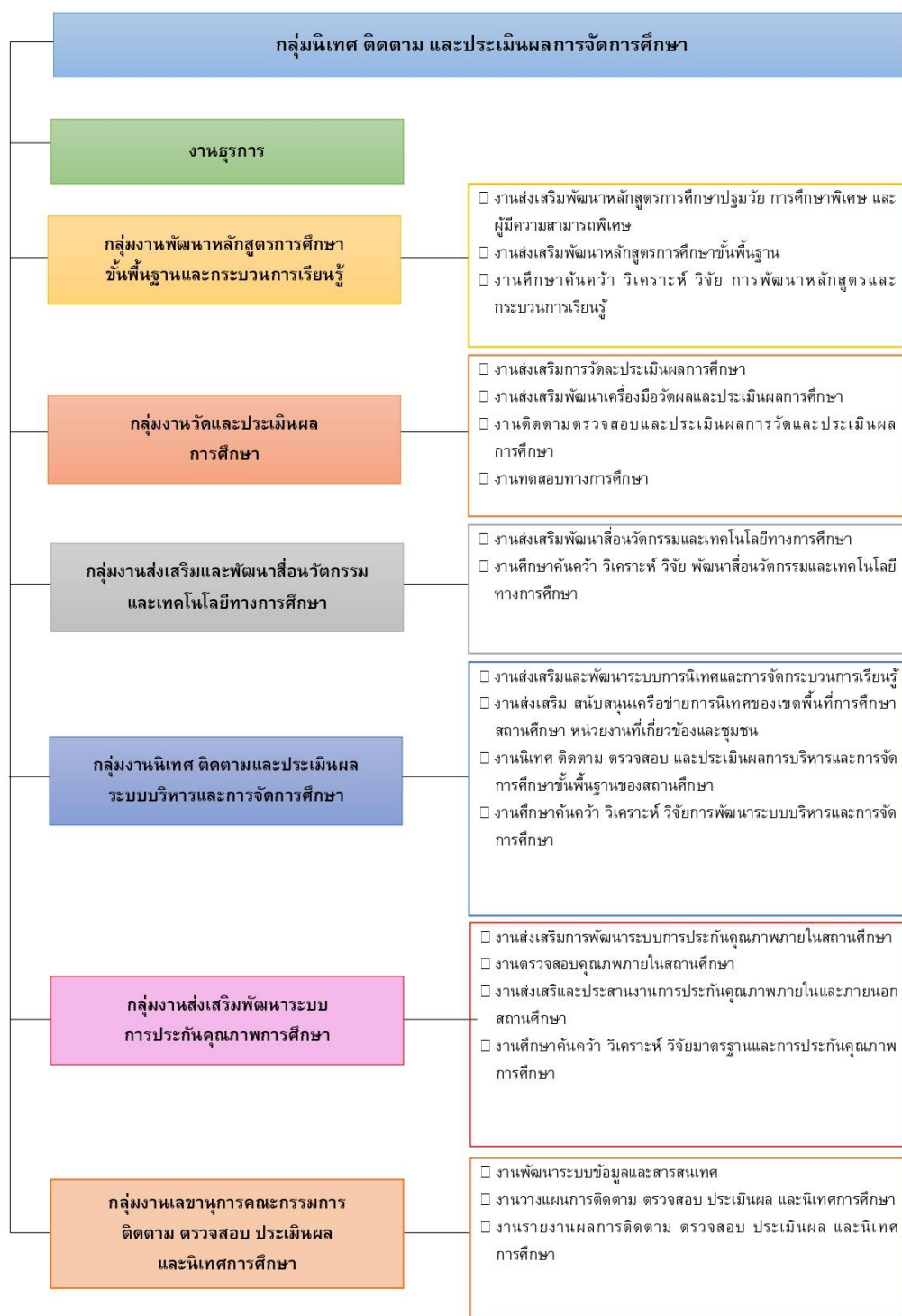
วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มีแนวทางการนิเทศ การบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา
2. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และจัด กระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษา มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษาชาติ
4. เพื่อส่งเสริมการพัฒนา การวัดและประเมินผลการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาให้มีคุณภาพ
5. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา
6. เพื่อส่งเสริม การศึกษา วิจัย และพัฒนาให้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีคุณภาพได้ มาตรฐาน

ขอบข่ายภารกิจ

1. งานธุรการ
2. กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้
  - 2.1 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาสและ ผู้มีความสามารถพิเศษ
  - 2.2 งานส่งเสริมพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
  - 2.3 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
3. กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 3.1 งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 3.2 งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 3.3 งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
  - 3.4 งานทดสอบทางการศึกษา

4. กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - 4.1 งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
  - 4.2 งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
5. กลุ่มงานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา
  - 5.1 งานส่งเสริมและพัฒนากระบวนการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้
  - 5.2 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องและชุมชน
  - 5.3 งานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา
  - 5.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษา
6. กลุ่มงานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
  - 6.1 งานส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 6.2 งานตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา
  - 6.3 งานส่งเสริมและประสานงานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา
  - 6.4 งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา
7. กลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
  - 7.1 งานพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ
  - 7.2 งานวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา
  - 7.3 งานรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

1. หน้าที่รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ดังนี้

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการจัดการศึกษา

1. นางสาวมุกดา ยูพาเมืองปัก ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานวัดและ ประเมินผลการจัดการศึกษา ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ กำกับ ติดตาม และ กลั่นกรองงานภายในกลุ่มงานฯ และมีหน้าที่ รับผิดชอบ ดังนี้

1.1 ปฏิบัติหน้าที่รองผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาคนที่ 1

1.2 งานส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่ การศึกษาระดับชาติ และระดับนานาชาติ

1.3 งานทดสอบ และการประเมินผล

1.3.1 งานคลังข้อสอบ

1.3.2 งานชุมนุมนักวัดผล

1.3.3 งานทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)

1.3.4 งานทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET)

1.4 งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ การวัดและ ประเมินผลทางการศึกษา การนิเทศกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน

1.5 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาทุกระดับชั้น และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนทุกระดับชั้น

1.6 การส่งเสริม พัฒนางานตามนโยบายและงานที่ได้รับมอบหมาย ได้แก่

1.6.1 การแข่งขันทางวิชาการนานาชาติ

1.6.2 โครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.7 นิเทศ ประสานงาน ติดตาม ตรวจสอบ เร่งรัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ทุกโรงเรียน และรับผิดชอบโรงเรียนในอำเภอบ้านตาก กลุ่มโรงเรียนพระบรมธาตุ บ้านตาก 14 โรงเรียน ได้แก่

1.7.1 โรงเรียนบ้านตากประถมวิทยา

1.7.2 โรงเรียนศรีวิทยา

1.7.3 โรงเรียนชูวิธาราชภูร์

1.7.4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ยะ

1.7.5 โรงเรียนบ้านแม่พะยวบ

1.7.6 โรงเรียนสว่างวิทยา

1.7.7 โรงเรียนวัดพระธาตุน้อย

1.7.8 โรงเรียนบ้านหนองชะลาบ (เรียนร่วมกับวัดพระธาตุน้อย)

- 1.7.9 โรงเรียนบ้านดงยาง
- 1.7.10 โรงเรียนบ้านทุ่งกระเซาะ
- 1.7.11 โรงเรียนบ้านใหม่
- 1.7.12 โรงเรียนบ้านฉลอม
- 1.7.13 โรงเรียนบ้านห้วยพลู
- 1.7.14 โรงเรียนชุมชนห้วยตากพัฒนาศึกษา

1.8 มอบหมายให้นางรัตติยา วงศ์หิรัญตระกูล ปฏิบัติหน้าที่แทน นางสาวมุกดา ยุกาเมืองปัก กรณีไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติราชการได้

1.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

2. งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ภารกิจ สาระความรู้ และ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

1. การนิเทศการศึกษา

ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการและกระบวนการนิเทศ กลยุทธ์การนิเทศการศึกษา ใน เรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการนิเทศการศึกษา การสร้างทักษะในการนิเทศการใช้กลยุทธ์ในการ นิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา การนิเทศภายใน โดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริมให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการ นิเทศภายในสถานศึกษาได้ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้การสอนและ การบริหารจัดการการศึกษา ประสาน สนับสนุนและเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษาแก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้านความเป็นกัลยาณมิตร

2. นโยบายและการวางแผนการศึกษา

ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททาง เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไทยที่มีอิทธิพล ต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ การวิเคราะห์และกำหนดนโยบายการศึกษา การ วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา โดย สามารถให้คำแนะนำ ปรีกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลเพื่อจัดทำนโยบาย แผนและการติดตามประเมินผล ด้านการศึกษา ให้คำแนะนำปรีกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผนดำเนินงานและการ ประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำ ปรีกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม

3. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน

ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา หลักการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ โดยสามารถให้ คำแนะนำ คาปรีกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา สาคิตแนะนำครู ให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ประเมินหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

4. การประกันคุณภาพการศึกษา

ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานคุณภาพ การศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำ มาตรฐาน และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตามและ ประเมินผลกาประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและการวางระบบการ จัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของ สถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการ ประเมินภายนอก

5. การบริหารจัดการการศึกษา

ได้แก่ หลักและระบบขอบข่ายการจัดการศึกษา หลักการบริหารจัดการการศึกษา โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัด การศึกษาโดยสามารถ ให้คำปรึกษาแนะนำการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม เจตนารมณ์ของการศึกษานิเทศก์การ บริหารจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

6. การวิจัยทางการศึกษา

ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้ โดย สามารถให้ คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียน การสอน ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการ สอน ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ ด้านการเรียนรู้และการจัดการศึกษา

7. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ

ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอความรู้แนวคิดทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียน รายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์ วิจัยผลงานวิชาการอย่าง สร้างสรรค์ โดย สามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่างๆ แนะนำและให้คำปรึกษาการ เขียนเอกสารทางวิชาการ แก่คุณครูและบุคลากรทางการศึกษานำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎี ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และ เหมาะสมต่อการเรียนรู้

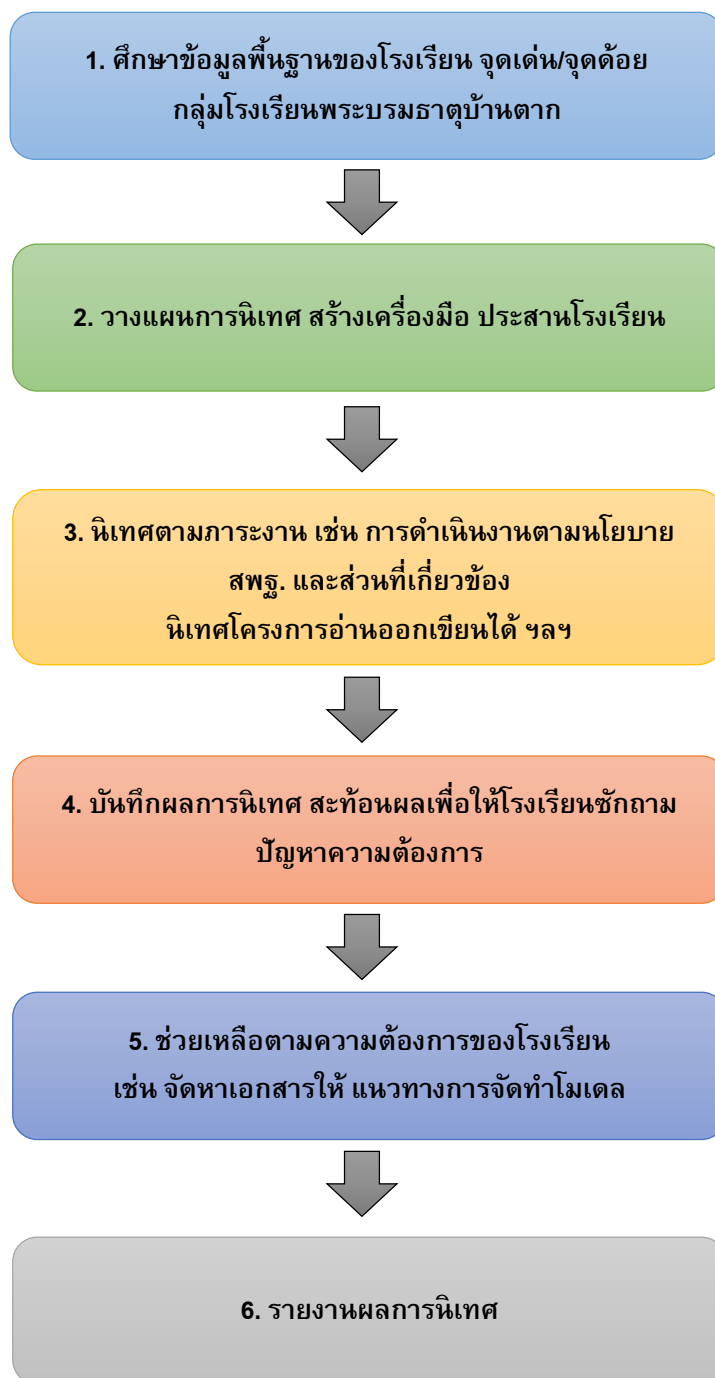
8. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ

ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระบบ มัลติมีเดีย แบบ ปฏิสัมพันธ์ สำนักงานอัตโนมัติ โดยสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ พัฒนาตนและการ พัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัด การศึกษาแก่สถานศึกษา

9. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์

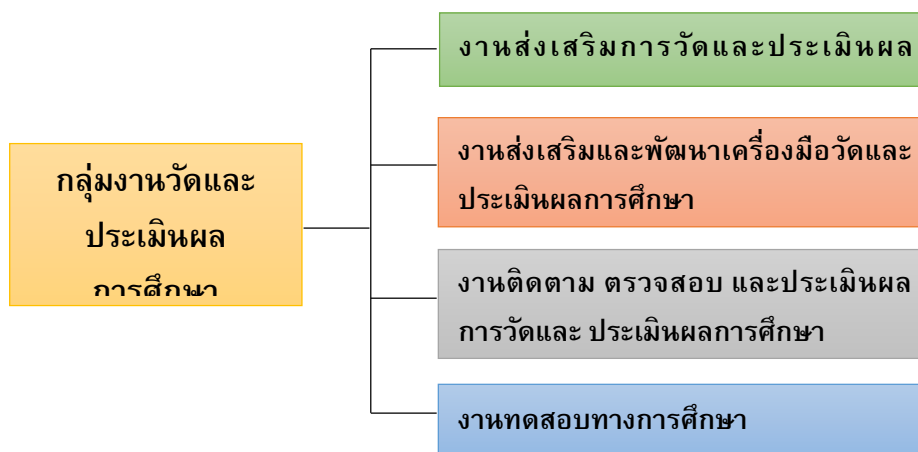
ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดย ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็น แบบอย่างที่ดี

การปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ประจำกลุ่มโรงเรียนข้าพเจ้าดำเนินการ ดังนี้

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

1. งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

- ส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง โดยศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดผล และประเมินผล การศึกษา ในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครูให้ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผลใน สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ วิธีการในการพัฒนาแนวทางการวัดผลและประเมินผลใน สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- จัดทำคู่มือการวัดผล เทียบโอนผลการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

- ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียน ทั้ง การวัดผล การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย
- การวัดผลและประเมินผลสอดคล้องตามแนวทางการจัดการศึกษาตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และตามสาระการเรียนรู้ ของหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการที่หลากหลายในการวัดและประเมินผล และนำผลการวัด และ ประเมินผลไปพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540
3. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

2. งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา
2. ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว คัดเลือกให้เหมาะสมกับเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้าน ต่อไปนี้
  - 3.1 เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
  - 3.2 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
  - 3.3 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง
  - 3.4 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์
  - 3.5 เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และการเขียนข้อความ
4. บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของ สถานศึกษา

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551

3. งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษา วิเคราะห์ แนวทาง ในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
2. ดำเนินการ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
3. จัดทำรายงาน การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา
4. เผยแพร่ผล การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษามีการวัดผลและประเมินผลการศึกษาที่ถูกต้อง และมีคุณภาพ

กฎหมาย ระเบียบ และ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน 2551

4. งานทดสอบทางการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
2. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษา ให้สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการและ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด
4. ประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
5. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียน
6. พัฒนาคคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษา
7. จัดสร้างโปรแกรมเก็บข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และมีข้อมูลคุณภาพ การศึกษาของผู้เรียน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

3. แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น

พื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. ชื่องาน (กระบวนการงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของ กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา (Local Assessment) หมายถึง การวัดผล และประเมินผลที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขตพื้นที่การศึกษาแต่ละแห่ง และใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพของผู้เรียนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานซึ่งจัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังสามารถดำเนินการได้ด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา โดยมีรายงานผลแก่สถานศึกษาและชุมชนได้รับทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบว่าสถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดหรือไม่ เพียงใด และมีข้อบกพร่องใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับ เขตพื้นที่การศึกษา

2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรใน สถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา

4. จัดทำเครื่องมือและคลังข้อสอบที่เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประเมินคุณภาพ ผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

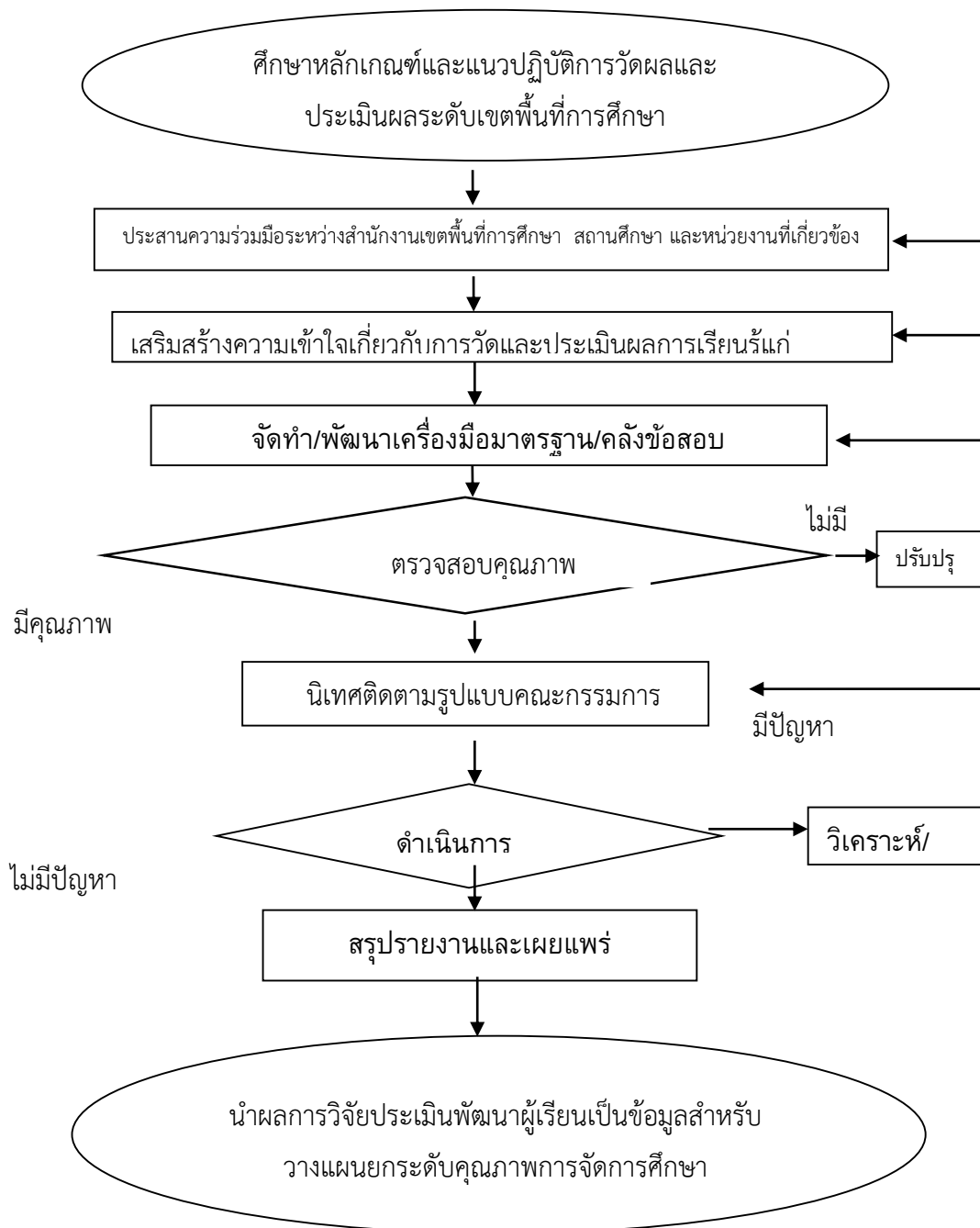
5. นิเทศติดตามการดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนของสถานศึกษาใน รูปแบบของคณะกรรมการ

6. ดำเนินการประเมินคุณภาพนักเรียนและนำผลไปวิจัย พัฒนา และประเมินผล การดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการ วางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา

7. สรุป รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อ หน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

8. นำผลการวิจัย การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่ศึกษามาใช้ เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. Flow Chart วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการศึกษาในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

7. เครื่องมือ

- 7.1 แบบติดตามตรวจสอบ
- 7.2 เครื่องมือวัดและประเมินผล
- 7.3 แบบรายงานผล

8. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- 8.1 แนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา
แนวทางตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานของเครื่องมือวัดและประเมินผล
- 8.2 คู่มือในการปฏิบัติงานกิจกรรม ติดตาม ตรวจสอบ วัดผลและประเมินผล
- 8.3 เอกสาร รายงานผลการประเมิน ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

1. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในระดับชาติ

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้การปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุผลตามภารกิจขององค์กร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอนการปฏิบัติงานขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

3. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานและดำเนินการวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการศึกษาในระดับชาติ

4. คำจำกัดความ

การวัดและประเมินผล (Assessment) หมายถึง กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ร่องรอย หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา และเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ

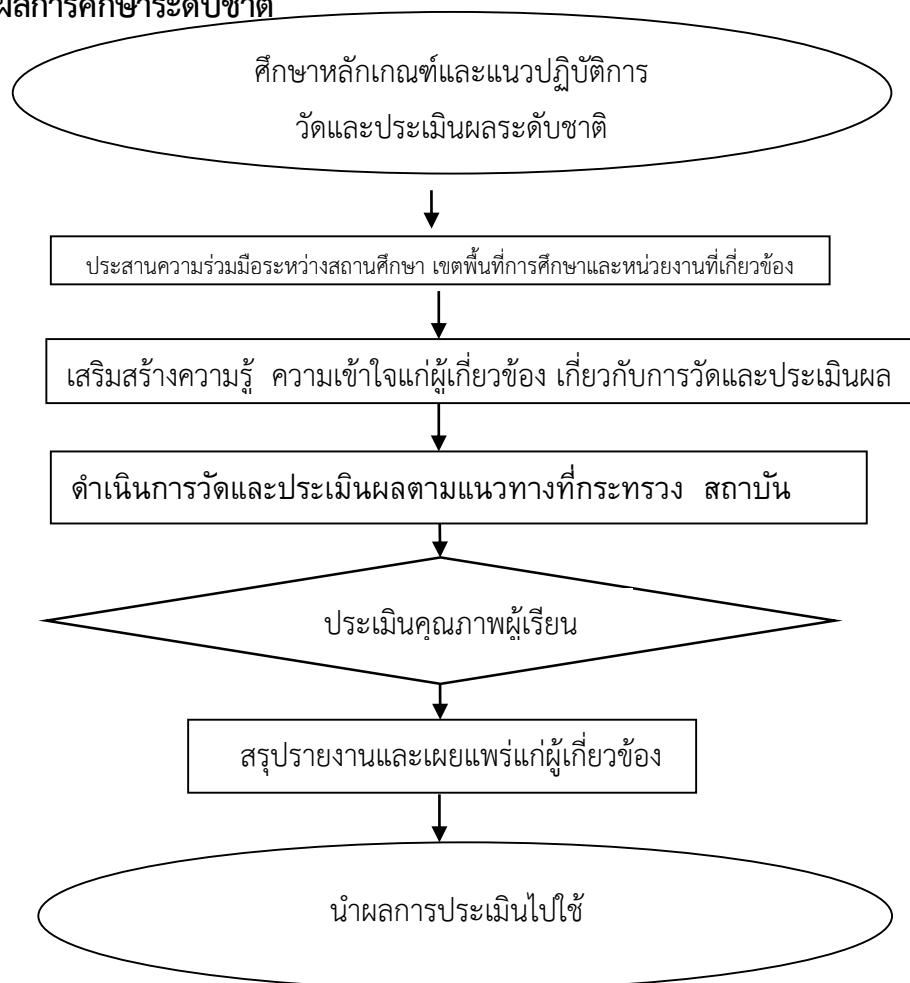
การประเมินระดับชาติ (National Tests) หมายถึง การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ที่ดำเนินการโดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในระดับชั้นสำคัญ (Key Stages) ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล การศึกษาระดับชาติ

1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียน ระดับชาติ
2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษา แห่งชาติ (สทศ.) สำนักทดสอบทางการศึกษา
3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรใน สถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ
4. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักทดสอบทางการศึกษากำหนด
5. ประเมินระดับชาติเพื่อวิเคราะห์/วิจัยคุณภาพผู้เรียน
6. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน
7. นำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน ยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. Flow Chart วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลการศึกษาาระดับชาติ

7. เครื่องมือ

- 7.1 เครื่องมือวัดและประเมินผล
- 7.2 แบบรายงานผลการวิเคราะห์ผลการทดสอบ
- 7.3 แนวทางการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทางการศึกษาระดับชาติ
- 7.4 คู่มือดำเนินการทดสอบ O-NET
- 7.5 ปฏิทินการทดสอบ

8. เอกสารอ้างอิง

1. รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
2. โครงการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)
3. รายงานโครงการจัดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET)

3. งานโครงการอื่น ๆ

เมื่อข้าพเจ้าได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงาน/โครงการ ข้าพเจ้ามีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังนี้

